

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Jaroslavou Křivánkovou ve věci

ŽALOBCE: V. T. L., nar. X, ZZC Balková 1, 331 65 Tis u Blatna

ŽALOVANÝ: Ministerstvo vnitra ČR - odbor azylové a migrační politiky Praha,
IČ 00007064, pošt. schr. 21/OAM, Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

v řízení o žalobě ze dne 4. 9. 2024 proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 8. 2024 č. j.
OAM-1004/BA-BA01-HA13-2024

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

Napadené rozhodnutí

1. Žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 26. 8. 2024, č. j. OAM-1004/BA-BA01-HA13-2024 bylo o žádosti žalobce o mezinárodní ochranu ze dne 29. 7. 2024 rozhodnuto tak, že se mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen **zákon o azylu**) neuděluje.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

II.

Žaloba

2. V úvodu žaloby uvedl žalobce výčet ustanovení právních předpisů, jejichž porušení se měl žalovaný při svém rozhodování dopustit. Především spatřoval žalobce rozpor postupu žalovaného s ustanovením § 2 odst. 1, § 3, § 50 odst. 2, 3 a 4 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu a dále § 14a zákona o azylu. Dále sdělil žalobce, že hlavním důvodem podání žádosti o mezinárodní ochranu je obáva z návratu do Vietnamu, neboť má strach z lichvářů, kterým dluží peníze. Uvedl, že vyhrožují jemu i jeho rodičům. Ze zkušenosti svých známých a okolí ví, že jsou schopni udělat vše, aby získali peníze zpět. Dále uvedl, že by se nemohl obrátit na policii, protože ví, že by mu nepomohla. V souvislosti s tím uvedl, že uvedená obava by potenciálně mohla představovat důvod pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu, neboť jednání lichvářů by mohlo být považováno za nelidské či ponižující zacházení, přičemž státní orgány Vietnamu žalobce proti tomuto jednání soukromých osob odmítají chránit. Žalobce poté vytýkal žalovanému, že tuto obavu ve vztahu k doplňkové ochraně nijak neposoudil. Zejména žalobce vytýkal žalovanému absenci informace o vymáhání půjček násilnými metodami nad rámec zákona. Žalobce měl za to, že odůvodnění rozhodnutí je proto nedostatečné, neboť závěr žalovaného o tom, že obava žalobce z lichvářů je neopodstatněná, není podložen relevantními informacemi ve spise. Absentující odůvodnění zakládá rovněž nepřezkoumatelnost rozhodnutí. Z výše uvedených důvodů žalobce soudu navrhl, aby napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III.

Vyjádření žalovaného

3. Ve vyjádření k žalobě dne 17. 9. 2024 žalovaný vyjádřil nesouhlas s žalobou, neboť dle svého názoru vzal v úvahu skutečnosti, které žalobce uvedl a shromáždil k nim adekvátní a aktuální informace o situaci ve Vietnamu. Dále vycházel z dostatečně zjištěného stavu věci, který svým rozsahem odpovídá předpokladům pro vydání rozhodnutí a má za to, že přijaté řešení odpovídá konkrétním okolnostem případu a je patřičným způsobem odůvodněno. Žalovaný dospěl k závěru, že žalobce v průběhu správního řízení neuvedl žádné skutečnosti, na základě, kterých by bylo možno učinit závěr, že by byl pronásledován z důvodů uvedených v ust. § 12 zákona o azylu. K obavě žalobce z kriminálního jednání věřitelů, žalovaný konstatoval, že se jedná o hrozbu ze strany soukromých osob. Za této situace měl žalobce možnost obrátit se s žádostí o pomoc na příslušné vietnamské instituce. Pokud by státní orgány země původu nebyly schopné nebo ochotné žalobci odpovídající pomoc poskytnout, tuto skutečnost by bylo možné považovat za azylově relevantní. V této souvislosti žalovaný odkázal na rozsudek NSS č. j. 4 Azs 185/2004 ze dne 13. 9. 2004. Žalovaný tudíž i nadále považoval napadené rozhodnutí za zákonné, přezkoumatelné, vycházející z dostatečně zjištěného stavu věci a respektující ustálenou judikaturu. Naopak žalobní argumentaci shledal nezpůsobitou zpochybnit důvodnost rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany jak v podobě azylu, tak doplňkové ochrany. Z výše uvedených důvodů proto žalovaný soudu navrhl, aby žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV.

Posouzení věci soudem

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

4. Řízení v projednávané věci je upraveno zákonem č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s. ř. s.).

5. Soud rozhodl ve věci bez nařízení jednání, neboť byly pro takový postup splněny podmínky dle § 51 odst. 1 s.ř.s.

V.

Rozhodnutí soudu

6. Žaloba je nedůvodná.

7. Ze správního spisu zjistil soud následující. Dne 29. 7. 2024 podal žalobce žádost o mezinárodní ochranu v ČR. Následně dne 5. 8. 2024 poskytl údaje k žádosti a sdělil, že vyznává buddhismus. Nemá žádné politické přesvědčení. Je svobodný a bezdětný. Do ČR přicestoval letadlem dne 10. 8. 2015 na základě pracovního víza i smlouvy v ČR, ale protože do srpna 2017 se nedalo pracovní povolení prodloužit, přešel do Polska, kde legálně pracoval do 20. 12. 2020. Pak se vrátil do ČR vlakem někdy v březnu 2022, tehdy měl ještě pracovní smlouvu, ale během března 2024 se mu nepodařilo prodloužit pobyt, a proto dostal z ČR správní vyhoštění (do dne 20. 5. 2024 musel vycestovat). Na území ČR vstoupil vlakem v březnu 2022. Cestovní doklad má u známých v Praze. Ve státech EU pobýval v Polsku, kde měl pracovní povolení. Neměl udělena žádná víza ani povolení k pobytu v jiných státech. V dřívější době nikdy nežádal o udělení mezinárodní ochrany v ČR ani v jiných státech. Je zdravý. V ČR ani v zahraničí nebyl odsouzen za spáchání trestného činu a rovněž nebyl a ani aktuálně není trestně stíhán. O mezinárodní ochranu v ČR žádá z důvodu, neboť za celý svůj pobyt v Evropě, devět let, ani jednou nebyl ve Vietnamu, což mámená, že má finanční problém. Ve Vietnamu je zadlužený a má strach, že pokud bude tam, nebude mít z čeho vrátit dluh. Proto žádá, aby tady mohl nějakou dobu bydlet a pracovat a vydělávat peníze na zaplacení dluhů. Pohovor k žádosti byl proveden dne 14. 8. 2024 a v jeho průběhu žalobce uvedl, že Vietnam opustil někdy v půli srpna 2015 přímo do ČR, protože zde na základě pracovní smlouvy pracoval v drůbežárně Vodňany. Do Vietnamu se nikdy nevrátil. Odjel s cestovním pasem s nalepeným vstupním vízem do ČR. První pas si sám zařídil ve Vietnamu a vše proběhlo bez problémů. Druhý pas byl vystaven na vietnamské ambasádě v Polsku bez problémů. Do ČR odešel z Vietnamu na základě pracovní smlouvy a chtěl zde vydělávat peníze. Jiné důvody k vycestování z vlasti neměl. Naposledy vstoupil na území ČR někdy v dubnu 2022 z Polska, kde pobýval téměř dva roky a kde byl někdy od konce roku 2020. V Polsku dostal pracovní smlouvu už v roce 2018. Mezitím pendloval a až poté se mu povedlo přemístit do ČR, kde dostal povolení k pobytu. V případě návratu do Vietnamu mu nehrozí mučení, trest smrti, nelidské či ponižující zacházení nebo trest anebo jiné vážné nebezpečí, ale má strach o sebe a rodinu kvůli lichvářům, protože si od nich půjčil hodně peněz. Při odjezdu z vlasti, při hraniční kontrole apod. neměl žádné potíže. Ve vlasti neměl žádné problémy se státními orgány ani bezpečnostními složkami. K dotazu, jaké jsou důvody jeho žádosti o mezinárodní ochranu, sdělil, že má strach, že když se do Vietnamu vrátí a nemá zaplacené dluhy, že ho lichváři nenechají spokojeně žít. Navíc tam devět let vůbec nebyl, takže nemá ani představu, čím se bude živit. Má strach přímo z lichvářů, od kterých si půjčil peníze. Lichváři se zastavili u jeho rodičů a telefonicky i jemu připomínají nezaplacené úroky. Ze zkušenosti svých známých a okolí má strach, protože jsou schopni udělat vše, aby dostali peníze zpět. Do dneška dluží celkem jeden milion dongů, což je zhruba milion korun. Pokud by se cítil ohrožen, na policii by se obrátit nemohl, protože mu nepomohla i v jiných případech. K tomu, zda by mohl vyřešit své problémy nastěhováním se do jiné části země, uvedl, že to nejde, protože si ho lichváři najdou.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

8. Dle § 12 zákona o azylu „Azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec

a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo

b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.“

9. Podle § 14a odst. 1 a 2 zákona o azylu „Doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje

a) trest smrti nebo poprava,

b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, nebo

c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu.“

10. V úvodu žaloby uvedl žalobce výčet ustanovení právních předpisů, jejichž porušení se měl žalovaný při svém rozhodování dopustit. K výčtu ustanovení, která byla podle žalobce porušena, soud uvádí, že pouhý výčet zákonných ustanovení, která měl žalovaný dle žalobce porušit, nelze považovat za žalobní body (srov. rozsudek NSS ze dne 23. 5. 2018, č. j. 6 Azs 88/2018-38, kde je s odkazem na rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005 - 58 uvedeno, že výčet zákonných ustanovení, s nimiž má být napadené rozhodnutí dle názoru žalobce v rozporu, nelze považovat za žalobní body).

11. Hlavním tvrzeným důvodem pro podání žádosti o mezinárodní ochranu je dle žalobce obava z jeho věřitelů – lichvářů, v případě jeho návratu do země původu.

12. První skupina námitek směřovala proti neudělení azylu dle § 12 zákona o azylu. Žalobce však v průběhu správního řízení ani nyní v řízení o žalobě neuvedl takové skutečnosti, které by svědčily o pronásledování nebo by je bylo možné podřadit pod pojem pronásledování z důvodů vylíčených v ust. § 12 písm. a) nebo b) zákona o azylu. Z výpovědí žalobce je zřejmé, že v zemi původu neuplatňoval svá politická práva a svobody, neboť jak sám uvedl při poskytnutí údajů k žádosti dne 5. 8. 2024, nemá politické přesvědčení. Ve vztahu k důvodům uvedeným pod ust. § 12 písm. b) zákona o azylu, soud konstatuje, že v průběhu správního řízení žalobce uvedl, že motivem, pro který o mezinárodní ochranu žádá, je obava z lichvářů, kterým dluží peníze. Tyto důvody poté žalovaný správně neshledal podřaditelnými pod zmíněné ustanovení zákona o azylu. Výčet důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu je taxativní, to znamená, že jiné skutečnosti, než uvedené v citovaném ustanovení nezakládají důvod pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu. Žalobce žádné problémy, které by souvisely s výše uvedenými důvody stanovenými zákonem o azylu, kvůli kterým by se musel obávat návratu do vlasti a žádat o mezinárodní ochranu, neuvedl, naopak popřel, že by se s takovými potížemi ve Vietnamu potýkal. Uvedené závěry soudu i žalovaného dále podporuje ustálená judikatura NSS, například

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

rozsudek NSS ze dne 21. 12. 2005, č. j. 4 Azs 63/2005 – 55 „*Důvodem pro udělení mezinárodní ochrany formou azylu (§ 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu) není, odešel-li žadatel ze země původu pro obavy ze msty soukromé osoby (věřitele, jemuž nesplatil dluh), nadto za situace, kdy vyhrožování ani neoznámil policii a o azyl požádal v České republice teprve poté, kdy mu zde bylo uděleno správní vyhoštění.*“

13. Ve vztahu k § 12 zákona o azylu soud shodně s žalovaným konstatuje, že žalobce neuvedl žádné skutečnosti, které by mohly být podřazeny pod zmiňované ustanovení zákona o azylu, současně s tím žalovaný uvedl, že pronásledovatelem může být ve smyslu § 2 odst. 6 zákona o azylu veřejná moc. Zákon sice připouští výjimku, kdy může být pronásledovatelem i soukromá osoba, ale to pouze za předpokladu, že pronásledovanému není veřejná moc schopna či ochotna odpovídajícím způsobem poskytnout ochranu. S ohledem na shromážděný spisový materiál je však tato možnost vyloučena. Nad to žalovaný správně zdůraznil, že žalobce se s žádostí o pomoc na příslušné orgány neobrátil ani neprokázal, že by tyto orgány pomoc odmítly (viz rozsudek NSS ze dne 11. 3. 2004, č. j. 6 Azs 8/2003).

14. Jde-li pak o hrozící újmu ze strany soukromých osob jakožto důvodu pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu, judikatura správních soudů je ustálena v tom, že je podstatné, zda v zemi původu existuje systém účinné ochrany před takovou újmou. Subjektivní nedůvěra vůči vnitrostátním orgánům neodůvodňuje rezignaci na využití ochrany státu. Pokud však informace o zemi původu ukazují opodstatněnost této nedůvěry, nelze po žadateli o mezinárodní ochranu požadovat, aby vyčerpал prostředky vnitrostátní ochrany (viz usnesení NSS č. j. 5 Azs 172/2018-28 ze dne 17. 1. 2019), avšak tomu tak v případě žalobce nebylo, a ten mohl vyhledat pomoc u policie, státní prokuratury či soudu, jak dokládá i Informace MZV ČR č. j. 100572-6/2024-MZV/LPTP ze dne 1. 2. 2024 k č. j. MV- 3049-1/OAM-2024, půjčky, úvěry a lichva. Z těchto podkladů tedy plyne, že ve Vietnamu existuje systém ochrany fakticky potlačující nelegální půjčování peněz. Jinou otázkou je, zda je tento systém účinný i ve vztahu k ochraně jednotlivců. Nicméně žalobce se na policii neobrátil, aniž by s ní měl v tomto směru nějakou negativní zkušenost. Tvzení žalobce, že mu v minulosti policie nepomohla je v tomto případě nepodstatné, neboť žalobce se měl na policii obrátit s aktuálním problémem. Dlužno dodat, že žalobce neuvedl, v jaké záležitosti mu nebyla v minulosti ze strany Vietnamské policie pomoc a ochrana poskytnuta. Za toho stavu tedy při zjišťování skutkového stavu nevystaly pochybnosti o účinnosti vietnamské policie, státní prokuratury či soudu, k nimž by bylo potřeba zjišťovat další podrobnosti.

15. V tomto směru soud upozorňuje, že v řízení o žádosti o mezinárodní ochranu je důkazní břemeno rozděleno mezi žalobce a správní orgán. Pasivita žalobce ve směru dokazování tak nemůže být zcela přičítána na vrub žalovanému, který dle žalobce nesprávně zjistil skutečný stav věci ve vztahu k informacím o zemi původu. Bylo na žalobci, aby označil důkazy k prokázání toho, že skutkový stav je ve Vietnamu jiný, než signalizovaly podklady žalovaného, avšak to neučinil. Z obecného konstatování žalobce lze usoudit, že má své tvrzení o nerealnosti pomoci vietnamskou policií za notorietu. Podle § 121 občanského soudního řádu ve spoj. s § 64 s. ř. s. není třeba dokazovat skutečnosti obecně známé. Jsou jimi takové skutečnosti, které jsou známé širšímu okruhu osob a o jejichž existenci se může každý ze spolehlivých zdrojů přesvědčit i bez zvláštních odborných znalostí. Není nutné, aby takovou skutečnost každý opravdu znal; podstatná je možnost kdykoliv se bez těžkostí o existenci takové skutečnosti přesvědčit. Skutkové tvrzení žalobce o předem vyloučené ochraně od vietnamské policie, resp. státu jako takové ovšem není skutečností obecně

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

známou ve výše uvedeném smyslu. Závěr o žalobcem tvrzeném stavu ve Vietnamu proto není možno učinit bez dokazování provedeného v řízení před správním orgánem či soudem. Tvrzení žalobce tudíž není ničím jiným než předsudečným výrokem bez opory v důkazech. Za situace, kdy žalobce nesprávnost skutkových zjištění dovozoval pouze z údajné notoriety, která však notoriitou není, zjevně nemohl zpochybnit skutkový závěr žalovaného. Přezkumu takto formulovaného žalobního bodu pak nebránila ani žádná vada řízení (vizte rozsudek Krajského soudu v Plzni č. j. 60 Az 59/2019-59 ze dne 12. 11. 2019).

16. Ačkoliv žalovaný neučinil výše uvedené závěry v napadeném rozhodnutí v části týkající se přímo ustanovení § 14a zákona o azylu, nýbrž v části zabývající se splněním podmínek pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu, nemůže být pochyb o tom, že závěry učiněné tam jsou platné napříč celým rozhodnutím, tj. tedy i pro část týkající se posouzení splnění podmínek uložení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu. Soud proto nesouhlasil s námitkou žalobce, že by se žalovaný v rámci posouzení podmínek uložení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu nezabýval obavami žalobce z lichvářů.

17. Co se týče žalobcem předložených internetových odkazů na články s obsahem týkající se vražd ze strany lichvářů pro nesplacené dluhy, soud konstatuje, že žalobcem předložené články skutečně popisují vraždy ve Vietnamu z důvodu existence dluhů, avšak vždy s jinými okolnostmi případu. Z obsahu článků nelze seznat, že by se mělo jednat o běžný způsob vymáhání dluhů lichváři ve Vietnamu či že se jednalo o žalobcem předestřené jednání lichvářů v jeho případě. Rovněž se jedná o náhodné případy, které nelze vyloučit v žádné společnosti či zemi. Rovněž z článků vyplývá, že státní orgány okamžitě zahájily v daných případech činnost, což podporuje výše uvedené závěry soudu o možnosti vyhledat ochranu u policie. Závěrem soud shrnuje, že ani tyto případy neprokazují, že by žalobce nemohl vyhledat pomoc a ochranu u příslušných státních orgánů Vietnamu.

18. Vzhledem ke všemu výše uvedenému má soud postup a závěry žalovaného za správné, neboť vycházel z dostatečně zjištěného stavu věci, přihlédl ke všem azylově relevantním tvrzením, jež žalobce v průběhu řízení o mezinárodní ochraně uvedl. Současně se žalovaný dostatečným a přezkoumatelným způsobem vypořádal s veškerými v úvahu přicházejícími důvody pro udělení mezinárodní ochrany, kdy neponechal žádný prostor k pochybnostem o tom, že žalobci nelze z jím uvedených důvodů mezinárodní ochranu udělit v žádné z jejích forem.

19. Soud uzavírá, že žalobce v průběhu správního řízení nesdělil žádnou skutečnost svědčící o tom, že by v jeho případě mohly být naplněny důvody pro udělení některé z forem mezinárodní ochrany. Žalovaný tak postupoval správně, když žádost žalobce nevyhodnotil jako důvodnou a žádnou z forem mezinárodní ochrany žalobci neudělil.

20. Ze všech shora uvedených důvodů soud neshledal žádnou z žalobních námitek důvodnou, a proto žalobu zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s.

VI.

Náklady řízení

21. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 věta první s. ř. s., kdy by na náhradu nákladů řízení měl právo žalovaný, jenž měl ve věci plný úspěch. Žalovanému však žádné náklady řízení nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, ani nepožadoval jakoukoli jejich náhradu, proto nebyla náhrada nákladů žádnému z účastníků řízení přiznána.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 31. října 2024

Mgr. Jaroslava Křivánková v.r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.